

Guía Docente				
Datos Identificativos				2017/18
Asignatura (*)	Envellecemento Satisfactorio		Código	651516014
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	2º cuatrimestre	Primeiro	Optativa	6
Idioma	CastelánGalego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Psicoloxía			
Coordinación	Piñeiro Aguin, Isabel	Correo electrónico	isabel.pineiro.aguin@udc.es	
Profesorado	Piñeiro Aguin, Isabel	Correo electrónico	isabel.pineiro.aguin@udc.es	
Web				
Descripción xeral	El objetivo general de esta materia es proporcionar una visión general de los factores que promueven un envejecimiento satisfactorio, los programas existentes y las herramientas de evaluación e intervención existentes para la investigación de su eficacia.			

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título

Resultados da aprendizaxe			
Resultados de aprendizaxe			Competencias / Resultados do título
Coñecemento das variables persoais e sociais que favorecen un envellecemento con éxito.		AI1 AI26 AI27	BI1 BI2 BI6 BI9 BI10 CI1 CI2 CI4
Coñecemento e manexo das pautas que favorecen un envellecemento con éxito.		AI1	BI1 BI2 BI7 BI9 BI10 CI1 CI2
Valorar críticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.		AI26 AI27	BI1 BI2 CI1 CI2
Ser capaz de deseñar e avaliar programas de envellecemento satisfactorio a través da investigación.		AI2 AI26 AI27	BI1 BI6 BI7 BI9 BI10 CI1 CI4

Contidos	
Temas	Subtemas
Tema 1.- O envellecemento satisfactorio. Aspectos xerais.	Aspectos xerais do envellecemento satisfactorio

Tema 2.- Funcionamiento cognitivo nas persoas maiores.	2.1. A explicación do envellecemento: o modelo da competencia vs. o modelo do declive 2.2. Cambios bio-psico-sociais no envellecemento 2.3. Os procesos cognitivos no envellecemento 2.3.1. A intelixencia 2.3.2. A atención 2.3.3. A memoria 2.4. Factores sociais e afectivo-motivacionais na vellez 2.5. Variables moduladoras do desenrrollo cognitivo nas persoas maiores
Tema 3.- Calidade de vida e benestar psicolóxico na vellez	3.1. Introducción 3.2 Calidade de Vida 3.3. Calidade de Vida e Autodeterminación 3.4. A calidade de Vida nas persoas maiores 3.5. A medida da Calidade de Vida 3.6. Benestar Psicolóxico
Tema 4.- Benestar subxetivo e benestar psicolóxico nas persoas maiores.	4.1. Benestar Subxetivo 4.1.1. A medida do Benestar Subxetivo. 4.2. Benestar psicolóxico 4.2.1. As dimensíons do Benestar Psicolóxico 4.2.2. A medida do Benestar Psicolóxico 4.2.3. Variables que influen no Benestar Psicolóxico

Tema 5.- Dimensións do Benestar Psicolóxico na vellez.	5.1. A Autoaceptación 5.1.1. O Autoconcepto 5.1.1.1. A autoestima 5.1.2. As creencias de Autoeficacia 5.1.3. A autoaceptación nas persoas maiores 5.2. As Relacións Positivas cos demais 5.2.1. O sentimiento de soedade 5.2.2. As Relacións Sociais nas persoas Maiores 5.3. A Autonomía 5.3.1. A Autodeterminación 5.3.2. A Autorregulación 5.3.3. A Autonomía nas persoas maiores 5.4. O Dominio do Entorno 5.4.1. Caracterización do control. O control percibido. 5.4.2. O locus de control 5.4.3. As Atribucións Causais 5.4.4. A Indefensión Aprendida 5.5.5. O Dominio do entorno nas Pessoas Maiores 5.5. O Propósito na Vida (As Metas) 5.5.1. As Metas: Aproximación conceptual 5.5.2. As metas personais na Vellez 5.6. O Crecemento e o Desenvrollo Persoal 5.6.1. O Crecemento persoal no marco da Psicoloxía positiva: análise da súa relación con otros constructos 5.6.1.1. Crecemento persoal e autodeterminación 5.6.1.2. Crecemento persoal e estado de fluxo 5.6.1.3. Crecemento persoal e engagement 5.6.1.4. Crecemento persoal e resiliencia 5.6.1.5. Crecemento persoal e mindfulness 5.6.1.6. Crecemento persoal e autoeficacia 5.6.2. O crecimiento persoal nas persoas maiores
Tema 6.- Sexualidade na Vellez	6.1. A vida emocional e afectiva 6.1.1. A importancia dos afectos e a sexualidade na vellez 6.2. Factores que condicionan a sexualidade na vellez 6.2.1. Disfuncións sexuais femeninas e masculinas mais frecuentes na vellez 6.2.2. Cambios na resposta sexual do home 6.2.3. Cambios na resposta sexual da muller 6.3. Intervencións para optimizar a vida sexual e afectiva na vellez 6.4. Mitos e estereotipos sobre a sexualidade no maior que siguen vixentes 6.5. A sexualidade como algo natural

Planificación

Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Análise de fontes documentais	A1 A14 A18 A24 A26 C2	1	5	6
Lecturas	A2 B10 C4	2	6	8
Portafolios do alumno	C1	4	24	28
Proba obxectiva	A1 A14 A26 B2 B7	2	0	2

Recensión bilbiográfica	A1 B10	1	7	8
Sesión maxistral	A1 A14 A18 A24 A26 B6 C2	60	0	60
Traballos tutelados	A27 B1 B9	2	10	12
Discusión dirixida	B2	9	9	18
Atención personalizada		8	0	8

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Análise de fontes documentais	Utilización de documentos audiovisuais e/ou bibliográficos relacionados con envellecemento
Lecturas	Empregarase, sobre todo, como introdución aos temas
Portafolios do alumno	Utilizaranse diversos documentos (libros, artigos, etc...) como fonte de profundización nos contidos traballados.
Proba obxectiva	o alumno recollerá de forma ordeada todo o traballado na materia
Recensión bilbiográfica	Proba escrita para a avaliación da aprendizaxe. Resposta múltiple para escoller só unha opción como correcta
Sesión maxistral	Resposta múltiple para escoller só unha opción como correcta
Traballos tutelados	deberán ler un libro, analizar o seu contido e elaborar unha crítica e valoración da mesma en relación á literatura existente sobre o tema.
Discusión dirixida	Baixo a tutela do profesor o alumno realizará algún traballo ou actividade relacionada cos contidos da materia
	Os alumnos, por grupos, discutirán sobre un tema relacionado coa materia de forma libre, informal e espontánea pero coordinados polo profesor ou un moderador.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Portafolios do alumno	Tratarase de facer un seguimento do alumno sobre todo na metodoloxía de Portafolios, Recensión bibliográfica e Traballos tutelados.
Traballos tutelados	
Análise de fontes documentais	
Recensión bilbiográfica	

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Traballos tutelados	A27 B1 B9	Actividades sobre a temática da materia	30
Proba obxectiva	A1 A14 A26 B2 B7	O alumno realizará un exame onde se evaluará a adquisición dos contidos básicos da materia	50
Recensión bilbiográfica	A1 B10	Farase una recensión bibliográfica das fontes sinaladas pola profesora en cada caso concreto	20

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- Argyle, M. (1992). La psicología de la felicidad. Madrid: Alianza- Argyle, M. (1997). Is happiness a cause of health?. Psychological Health, 12, 769-781- Blanco, A. y Díaz, D. (2005). El bienestar social: su concepto y medición. Psicothema, 17, 4, 582-589- Casas, F. y Aymerich, M. (2005). Calidad de vida en las personas mayores. En S. Pinazo y M. Sánchez (Dirs.). Gerontología. Madrid: Pearson- Díaz, D.; Rodríguez-Carvajal, R.; Blanco, A., Moreno-Jiménez, B.; Gallardo, I.; Valle, C., y van Die (2006). Adaptación española de las escalas de bienestar psicológico de Ryff. Psicothema, 18, 572-577- Ryff, C. (1989). Happiness is everything, or is it? Explorations on the meaning of psychological well-being. Journal of Personality and Social Psychology, 57, 1069-1081- Lehr, U. (2004). Calidad de vida, satisfacción con la vida, envejecimiento satisfactorio y bienestar subjetivo. Revista Española de Geriatría y Gerontología, 39, 3, 2-7- Schalock, R.L. y Verdugo, M.A. (2002). Calidad de vida. Manual para profesionales de la educación, salud y servicios sociales. Madrid: Alianza- Fernández-Ballesteros, R., Moya, R., Íñiguez, J. y Dolores, M. (1999). ¿Qué es la psicología de la vejez? . Madrid: Biblioteca Nueva.- Vega, J.L. y Bueno, B. (1995). Desarrollo adulto y envejecimiento.. Madrid: Síntesis- Bermejo, L. (2006). Promoción del envejecimiento activo. Programas de preparación a la jubilación.. http://dialnet.unirioja.es/servlet/extart?codigo=2756877- Pardo, A. (2005). La cultura de la sobreprotección. . Revista Multidisciplinar de Gerontología, 15 (3), 166-170.- Li, F., Fisher, K. J., Harmer, P., McAuley, E. y Wilson, N. L. (2003). Fear of falling in elderly persons: association with falls, functional ability and quality of life.. Journal of Gerontology: Psychological Sciences, 58 B(5), 283-290.- Regás, R. (2010). La hora de la verdad. Una Mirada a la vejez.. Badalona: Ara Llibres.- Rippon, I., Kneale, D., de Oliveira, C., Demakakos, P. y Steptoe, A. (2013). Perceived age discrimination in older adults. . Age and ageing.- Ruiz-Vargas, J.M. (2008). Envejecimiento y memoria ¿cómo y por qué se deteriora la memoria con la edad? . Revista española de geriatría y gerontología, 43 (5), 268-270.- Triadó, C., Villar, F., Solé, C. y Osuna, M. J. (2005). La medida del bienestar en personas mayores: adaptación de la escala de Ryff. . Revista de Psicología General y Aplicada, 58 (3), 347-363.
Bibliografía complementaria	

Recomendaciones

Materias que se recomienda cursar previamente

Materias que se recomienda cursar simultáneamente

Materias que continúan o temario

Observaciones

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías